No: 879 – Menşe Adı

Şile Kestane Balı

Tescil Ettiren

S.S YENİKÖY ÇAYIRBAŞI BALİBEY DOĞANCILI AKÇA KESE KÖMÜRLÜK ALACALI TARIMSAL KALKINMA KOOPERATİFİ

ŞİLE BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 30.12.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 03.09.2021 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No : 879
Tescil Tarihi : 03.09.2021
Başvuru No : C2020/462
Başvuru Tarihi : 30.12.2020
Coğrafi İşaretin Adı : Şile Kestane Balı
Ürün / Ürün Grubu : Kestane Balı / Bal
Coğrafi İşaretin Türü : Menşe adı
Tescil Ettiren : 1- S.S Yeniköy Çayırbaşı Balibey Doğancılı Akça Kese Kömürlük Alacalı Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
2- Şile Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi : 1- Çayırbaşı Mah. Güzel Hisar Cad. No:6 Şile İSTANBUL
2- Hacı Kasım Mah. Üsküdar Cad. No:1 Şile İSTANBUL
Coğrafi Sınır : İstanbul ili Şile ilçesi Sahilköy, Doğancılı, Alacalı, Sofular, Yeşilvadi, Meşrutiyet, Kızılcaköy, Satmazlı, Erenler, Korucuköy, Karamandere, Ahmetli, İmrendere, Ovacık, Çayırbaşı, Yeniköy, Kabakoz, Karabeyli, Akçakese, İmrenli, Karacaköy, Bozgoca, Şuayipli mahalleleri
Kullanım Biçimi : Şile Kestane Balı ibaresi, aşağıda verilen logo ve menşe adı amblemi ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılamadığında, Şile Kestane Balı ibaresi, aşağıda verilen logo ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Şile Kestane Balı; Şile'nin kestane, meşe ağacı yoğunluklu ormanlarında üretilen, siyaha yakın koyu kahve renkli, buruk, fazla acı olmayan tada sahip baldır. Siyaha yakın koyu rengini meşe ağaçlarında oluşan nektar salgılarından ve böğürtlen çiçeklerinden alır. Modern kovanlarda teknik arıcılık yöntemleriyle üretilir.

Şile, Akdeniz iklimi ve Karadeniz iklimi arasında geçiş iklimi özelliği gösterir. Akdeniz ve Doğu Akdeniz orijinli Taksonların sayısı ve oranının yüksek olarak bulunması ve bundan dolayı bölgenin doğal yapısında bulunan kestane (Castaneasativa), meşe (Quercus), ıhlamur (Tiliatomentosa), akasya (Fabaceae-Robinia pseudoacacia), böğürtlen (Rosaceae), funda (Erica arborea), püren (Erica manipuliflora), koca yemiş (Erica-Arbutusunedo) bitkileri Şile Kestane Balına daha yumuşak tat ve siyaha yakın koyu kahverengini verir. Coğrafi sınırda ormangülü (Rhododendron ponticum) bitkisi yok denecek kadar azdır. Şile Kestane Balının özellikleri aşağıda verilen tablolarda belirtilmektedir.

Tablo.1 Şile Kestane Balının bazı fizikokimyasal özellikleri:

Polen içeriği (Castanea sativa) en az	%70
Polen içeriği (Fabeceae) en fazla	%14
Polen içeriği (Ericaceae) en fazla	%5
Polen içeriği (Tiliaceae) en fazla	%5
Polen içeriği (Roseceae) en fazla	%5
Prolin (En az)	790 mg / kg
Elektriksel iletkenlik (En az)	0,8 ms /cm
Nem (En fazla)	%20
Diastaz sayısı (En az)	8
Serbest Asitlik (En fazla)	50
pH	3,5-5

Balda protein ve bal delta C13 değerleri arasındaki fark	-1,0 veya daha pozitif
Balda protein ve bal delta C13 değerlerinden hesaplanan C4 şekerleri oranı (En fazla)	%5
HMF(En fazla)	40 mg / kg
Fruktoz+Glukoz miktarı (En az)	60 g / 100 g
Fruktoz/Glukoz oranı	1-1,60

Tablo. 2 Şile Kestane Balı Renk Analiz Değerleri

L (Değer aralığı)	a (Değer aralığı)	b (Değer aralığı)
32,45 - 54,91	30,16 - 44,15	53,28 - 86,26

Şile Kestane Balı 2014 yılında İtalya'nın Torino kentinde düzenlenen Uluslararası Yavaş Yiyecek (SlowFood) organizasyonunda sergilenmiş, Ark of Taste (Nuh'un Ambarı) Dünya kaybolmaya yüz tutan gıdalar listesine eklenmiştir.

Üretim Metodu:

Şile Kestane Balı üretimi için arıcılık sezonu eylül ayında başlayıp temmuzun ilk haftası sona erer. Bal üretim süreci boyunca arıcılar ve koloniler yoğun bir tempo ile üretime odaklanarak çalışırlar.

Şile'de esas nektar akımı genellikle haziran ayı ilk haftası içinde başlar son haftası içinde tamamlanır. 15 Nisandan itibaren, üründe ilaç kalıntısı olmaması için kolonilerde ilaçlama yapılmaz ve mayıs ayının ilk haftasından sonra propolis tuzakları kovanlara yerleştirilir.

Şile Kestane Balı üreticileri, kolonilerini mayıs ayının son haftasında kestane ağaçlarının yoğun olduğu daha önce sınırları belirlenen üretim alanlarına yerleştirerek kolonilerin yeni meraya alışmalarını sağlarlar. Esas nektar akımını öncesi kestane poleni de toplanarak derin dondurucuda muhafaza edilir. Kestane balı nektar akımı başladığında polen tuzakları devre dışı bırakılarak arıların rahat çalışmaları sağlanacak şekilde uçuş delikleri genişletilir.

Haziran ayının son haftasında nektar akımı tamamlanır ve kovana gelen nektarın olgunlaşma süreci takip edilir. Süreç, hava ve nektar durumuna göre 7 ile 10 gün sürebilir. Bu süreç sonucunda olgunlaşan ve yaklaşık 2/3 sırlanan petekler sağılmak üzere kovanlardan alınarak sağım alanına taşınır. Bu sırada dolmuş olan propolis tuzakları da toplanarak hasat edilmek için derin dondurucuya konur.

Sağım alanına gelen petekler, arıcıların yardımlaşması ile sırları alınarak genel hijyene uygun sağım makinesinde süzülür. Süzülen petekler, onarılmak, kalan ballar temizlenmek ve bir sonraki üretim alanında kullanılmak üzere yağmalama olmaması için akşam saatlerinde kolonilere verilir.

Sağımı yapılan Şile Kestane Balı süzgeçten geçirilir. Arı ve petek artıklarından arındırılarak dinlendirme kazanına aktarılır. 1-2 gün dinlendirilen bal üzerinde oluşan köpük ve petek artıkları temizlenir. 25 kg'lık lak kaplamalı bal tenekelerine doldurularak, analiz, dolum, etiketleme ve paketleme işlemleri için Denetim mercii üyesi Kooperatif temsilcisine teslim edilir.

Kolonilerde sonbahar bakımı:

Eylül ayı başında kolonilerin yeni sezona hazırlanması için koloniler içindeki fazla petekler alınarak temiz ve sağlıklı olanlar bir sonraki sezonda kullanılmak üzere muhafaza edilir. Koloni popülasyonuna göre sıkıştırılan arılara varroa mücadelesine başlanır. Varroa mücadelesinde ruhsatlı ilaçlar, organik asitler ve biyolojik mücadele yöntemleri uygulanır. Varroa mücadelesi sonunda kolonilerin kışa hazırlanma süreci başlar.

Koloniler kışa genç ve diri olarak girmeleri için periyodik olarak 1/1 oranında (1 ölçek şeker/1 ölçek su) ile teşvik beslemesine başlanarak süreç sonunda 2/1 oranında (2 ölçek şeker/1 ölçek su), bal veya kek ile stok beslemesine geçilir. Bu besleme sürecinde koloniler, doğadan polen toplama ve yeni genç nesil yavru üretme faaliyetlerine başlarlar. Süreç sonucunda genç ve besin stokları tamamlanan koloniler kışa hazır hale gelirler. Kışın uygun hava koşullarında, yavru faaliyetlerinin en az olduğu ve sağlıklı kolonilere oksalik asit uygulaması yapılarak ilkbaharın ilk günlerine kadar kolonilerde hiçbir işlem yapılmaz.

Kolonilerde ilkbahar bakımı:

İlkbahar bakımından önce şubat ayı ortalarında ve uygun hava koşullarında kolonilerin besin stok kontrolleri yapılarak ihtiyaç olan koloniler için gerekli acil besleme yapılır. Mart ayı başında uygun hava koşullarında kolonilerde ana arı ve stok kontrolleri yapılarak bal, kek veya 2/1 koyu şurup ile besleme yapılarak yavru faaliyetleri

hızlandırılır. Petek kontrolleri yapılarak fazla petekler alınır veya ihtiyaç olanlara yeni petek verilerek mayıs ayının ilk haftasına kadar doğadan gelen besinlere ilaveten teşvik beslemeleri ile koloniler en yüksek popülasyona ulaştırılır. 15 Nisandan mayıs ayının ilk haftasına kadar koloni yönetim sistemleri uygulanarak koloniler Şile Kestane Balı üretimine hazır hale getirilir. Bu tarihten itibaren tüm beslemeler kesilir. Polen ve propolis tuzakları devreye alınarak esas nektar akımına kadar polen toplanır. Polenler her gün çekmecelerden toplanarak temizliği yapılır. Bir gün gölgede kurutularak taze olarak derin dondurucuda muhafaza edilir. Popülasyon olarak en yüksek seviyeye çıkan koloni kovan içindeki beslemeden kaynaklanan stokları tüketerek haziran ayı başında esas nektar akımına en az kalıntı ile girer.

Denetim mercii tarafından denetlenerek uygun bulunan Şile Kestane Balının, dolum ve paketleme işlemleri yapılarak satışa uygun hale getirilir.

Denetleme:

Denetimler, S.S Yeniköy Çayırbaşı Balibey Doğancılı Akçakese Kömürlük Alacalı Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin koordinatörlüğünde; S. S. Yeniköy Çayırbaşı Balibey Doğancılı Akçakese Kömürlük Alacalı Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Şile Belediyesi, Şile İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Şile Turizm Kültür ve Tanıtma Derneği ve Şile İlçe Orman İşletme Müdürlüğünden konuda uzman birer personel olmak üzere en az 5 kişilik denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetim mercii düzenli olarak, sonbahar, üretim ve hasat (paketleme ve piyasaya arz) olmak üzere yılda en az 3 kere denetim yapar. Denetim mercii ihtiyaç olması, şikâyet veya belirlenen dönemlere bağlı kalmaksızın toplanarak üreticileri ve ürünleri denetleyebilir. Yerinde denetimlerde kovan sayısı, konaklama noktasının uygunluğu ve flora yapısı kayıt altına alınır. Arıcılar, her yıl eylül ayında, S.S Yeniköy Çayırbaşı Balibey Doğancılı Akçakese Kömürlük Alacalı Tarımsal Kalkınma Kooperatifine arılık yerleri, koloni sayıları vb. bilgileri içerecek şekilde bildirimde bulunur. Denetim sırasında tespit edilen uygunsuzluklar ile alınması gerekli tedbirler denetlenen kişi, kurum veya kuruluşa bildirilir. Yapılan denetimler, 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca raporlanarak her yıl düzenli olarak S.S Yeniköy Çayırbaşı Balibey Doğancılı Akçakese Kömürlük Alacalı Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna gönderilir.

Analiz vb. denetime ilişkin masraflar ile Şile Kestane Balı logosunun baskı masrafları denetlenen üreticilerden talep edilebilir.

<u>Şile Kestane Balı üretim uygulama kuralları;</u>

- Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili arıcılık yönetmeliğine uygun olan sabit ve gezgin arıcılık işletmeleri, ilçe arı konaklama yeri ve kapasite tespit komisyonu tarafından alınan kararlara uygun olmak şartı ile eylül ayının ilk haftası 07 Eylül tarihine kadar, form doldurarak Şile İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne müracaat etmelidir.
- Şile Kestane Balı üreticilerine ait arı kolonileri, 07 Eylül ile 07 Temmuz tarihler arası Şile sınırları içinde, esas nektar akımının başladığı 1 Haziran ile 30 Haziran tarihleri arasında, belirlenen Şile coğrafi sınırlar dâhilinde bulunmaları zorunludur.
- Temmuz ayı ilk haftası içinde (en geç 07 Temmuz saat 18.00) Şile Kestane Balı hasadı gerçekleştirilerek üretilen ürün, analiz ve paketleme için, 25 kg kapasiteli lak kaplamalı kullanılmamış yeni bal tenekeleri ile Denetim mercii üyesi Kooperatif temsilcisine belge karşılığında emanet edilmelidir.
- Şile Kestane Balı, analiz sonuçları bal tebliğine ve belirlenen tescil kriterlerine uygun ise paketlemesi, etiketlemesi ve coğrafi işaret logosu, Şile'de kurulu Bal dolum tesisinde kooperatif temsilcisi gözetiminde yapılacaktır.
- Analiz, paketleme, etiketleme ücretleri, denetleme kurulu tarafından belirlenir. Belirlenen ücretleri tahsil etmeye ve ilgili ödemeleri yapmaya kooperatif yetkili kılınmıştır.
- Analiz sonucu kriterlere uymayan ürünler, yapılan analiz bedelleri tahsil edilerek üreticisine tutanak karşılığında iade edilecektir.

<u>Denetime esas kriterler aşağıda verilmektedir.</u>

- Arılık yerlerinin uygunluğu.
- Üretim metoduna uygunluk
- Hasat döneminde yapılan işlemlerin uygunluğu
- Hasat edilen ürünlerin, analiz değerlerinin bal tebliği ve coğrafi işaret tescil kriterlerine uygunluğu
- Şile Kestane Balı ibaresinin, logosunun ve menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğu

Denetim dönemlerinde yapılacak işlemlere aşağıda yer verilmektedir.

Sonbahar dönemi denetimi;

Eylül ayı, yeni arıcılık sezonun da başlangıcıdır. Şile Kestane Balına özelliğini veren sonbahar, kış ve ilkbahar bitkilerinden olan Fundagillerin (Ericaceae familyasının) polen ve nektar verdiği dönem başlangıcıdır. Bu sebeple Şile Kestane Balı üretecek arıcılık işletmeleri; eylül ayının ilk haftasında Şile'de bulunması gerektiğinden, yerinde tespitler yapılması önem arz eder. Bu denetimde evrak ve saha kontrolü ile işletmelerin varlığı koloni sayısı ve gücü, üretim istatistik bilgileri kayıt altına alınır. İstatistiki bilgiler bir önceki dönem ile kıyaslama yapılarak ve sonraki dönem hedeflerinin belirlenmesine katkı sağlayacaktır.

Üretim ve hasat dönemi denetimi;

Şile Kestane Balı esas nektar akımı genellikle haziran ayının ilk haftasında başlar son haftasında tamamlanır. Şile Kestane Balı üretimi yapacak tüm işletmelerin 1 Haziran ile 30 Haziran tarihleri arasında Şile'de belirlenen coğrafi sınırlar içinde bulunmaları zorunludur. Bu dönem içerisinde yapılacak saha denetimi ile koloni sayısı ve gücü, besleme ve ilaçlama denetimi, tahmini hasat tespiti yapılır. Gerektiğinde kontrol amaçlı bal, arı, petek örnekleri alınır.

Paketleme ve piyasaya arz denetimi;

Temmuz ve ağustos ayı içinde, paketlenmek üzere denetim merciine teslim edilen ürünlerin Bal Tebliğine ve coğrafi işaret kriterlerine uygunluk analizleri değerlendirilir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.